

Tabell 3-k

Anslag på frie inntekter i 2021 for kommunane

Tabell 3 viser anslag på vekst i frie inntekter for kommunane frå 2020 til 2021. Som frie inntekter reknar ein skatt på inntekt og formue (inkl. naturressursskatt) og rammetilskot. Tabellen viser veksten etter anslag på rekneskap for 2020. Alle tala er i nominelle kroner. Prisveksten i kommunesektoren i 2020–2021 er anslått til 2,7 pst.

Skatteinntektene, inkl. skatteutjamning, er den storleiken det er knytt mest uvisse til i veksten i frie inntekter. Samla skatteinntekter for kommunane i 2020 og 2021 blir anslått av Finansdepartementet i statsbudsjettet for 2021. For å anslå skatteinntektene for kvar kommune tek ein utgangspunkt i skatt per innbyggjar i kommunen i 2019, framskrive med innbyggjartalet i 2020. Ut ifrå skatt i 2019 framskriven med innbyggjartal for 2020, blir det rekna ut kva prosentdel som kvar kommune får av berekna samla skatt. Denne prosentdelen blir nytta vidare til å fordele samla skatteanslag på inntekt og formue mellom kommunane både for 2020 og 2021. Dette trekkjer i retning av at kommunar som har høgare vekst i talet på innbyggjarar enn landsgjennomsnittet frå 2020 til 2021, får høgare vekst i skatteinntektene enn det som følgjer av føresetnadene for berekninga. Det motsette kan vere tilfellet for kommunar med svakare vekst i talet på innbyggjarar enn gjennomsnittet for landet. Skatteutjamninga for 2021 tek òg utgangspunkt i innbyggjartalet per 1. januar 2020.

Anslag på skatteutjamning er inkludert i skatteanslaget. For 2020 og 2021 er utjamninga i skatteinntektene for kommunane 60 prosent. Kommunar med skatteinntekter under 90 pst. av landsgjennomsnittet får ein tilleggskompensasjon som blir finansiert av alle kommunar med eit likt trekk per innbyggjar. I utrekninga blir naturressursskatten halden konstant, med tal frå inntektsåret 2018.

Tala for rammetilskot 2020 er henta frå revidert nasjonalbudsjett 2020.

Veksten i frie inntekter frå 2020 til 2021 blir berekna frå anslag på rekneskap for 2020 i statsbudsjettet for 2021. Skatteinntektene for kommunane i 2021 er anslått til 195,5 mrd. kroner, inkludert skatt på inntekt og formue, naturressursskatt og eigedomsskatt o.a. For kommunane er veksten i frie inntekter frå 2020 til 2021, ut ifrå anslag på rekneskap, nominelt 3,0 pst. I tabell 3-k er eigedomsskatt o.a. ikkje inkludert for kvar einskilde kommune og summert for fylke, men inngår berre på landsnivå.

Rammetilskotet for 2021 er vist i tabell 1-k. Dei kommunevise anslaga på frie inntekter i 2020 og 2021 inkluderer ikkje ufordelte skjønsmidlar. Ufordelte skjønsmidlar kjem fram i tabell 3-k for alle fylke. Den berekna veksten på fylkesnivå inkluderer difor nivåa på ufordelte skjønsmidlar i 2020 og 2021, medan dette ikkje er tilfelle på kommunenivå.

For å gjere tala samanliknbare blir frie inntekter for 2020 korrigert for eventuelle oppgåveendringar, regelendringar, innlemmingar av øyremerkte tilskot og grenseendringar i 2021. I tillegg er nivået på frie inntekter i 2020 korrigert for ekstraordinære løyvingar som følgje av virusutbrotet (covid-19). I 2021 er summen av alle korrigeringar 7 325,0 mill. kroner. Korreksjonane er viste i innleiinga til Grønt hefte. Korreksjonar på kommunenivå er i hovudsak gjort etter kostnadsnøkkelen, med

unntak av korreksjon for saker som blir fordelt med særskilt fordeling (utlemming av tilskot til frivilligsentralar, endring i forsøk med statleg finansiering av omsorgstenestene, midlar til habilitering og avlastning, og koronatiltak på post 60 *Innbyggjartilskot* i revidert nasjonalbudsjett eller tidlegare).

For at grenseendringar ikkje skal påverke anslag på vekst blir det korrigert for innbyggjartilskot 2020 knytt til innbyggjarar som inngår i grenseendringane. Korreksjonen for kommunar med grenseendringar er lik tal på innbyggjarar som inngår i grenseendringa, multiplisert med gjennomsnittleg innbyggjartilskot i 2020. I 2020 var innbyggjartilskotet før omfordeling 25 083 kroner per innbyggjar. Det er nytta innbyggjartal per 1.1.2020.

Det er ikkje korrigert for satsingar innanfor veksten i frie inntekter utover dette.

Kolonne 1 – Anslag på frie inntekter i 2020

Kolonne 1 viser anslag på rekneskap for frie inntekter i 2020. Anslag på rammetilskotet til kommunane, eksklusive skatteutjamning, er henta frå revidert nasjonalbudsjett 2020. Rammetilskotet er inkludert ekstraordinære løyvingar til koronatiltak på post 60 *Innbyggjartilskot*. Ekstraordinære løyvingar til koronatiltak og naturskade på post 64 *Skjønstilskot* er inkludert på landsnivå, men ikkje på fylkes- og kommunenivå. Skatteinntektene er framskrivne i samsvar med skatteanslaget for 2020 i statsbudsjettet for 2021, med lik vekst for alle kommunar og innbyggjartal per 1.1.2020.

Kolonne 2 – Anslag på oppgåvekorrigerede frie inntekter i 2020

Frie inntekter i kolonne 2 er anslag på rekneskap korrigert for oppgåveendringar, regelendringar og innlemming av øyremerkte tilskot. Ekstraordinære løyvingar til koronatiltak er ikkje inkludert i tala. Det er teke utgangspunkt i det same skatteanslaget som i kolonne 1. Oppgåveendringane det er korrigerede for er omtalt nærare i tabell B-k og C-k.

Kolonne 3 – Anslag på frie inntekter i 2021

Kolonne 3 viser anslag på frie inntekter i 2021. Anslag på rammetilskotet til kommunane, eksklusive skatteutjamning, er henta frå kolonne 8 i tabell 1-k. Ved berekninga av anslaget på skatteinntektene til kommunane, har departementet teke utgangspunkt i kommunane sine skatteinntekter i 2019. Desse er framskrivne i samsvar med skatteanslaget for 2020 og 2021 i statsbudsjettet for 2021 og innbyggjartal per 1.1.2020. Skatteanslaget for kvar kommune er deretter lagt til grunn for utrekninga av skatteutjamninga.

Kolonne 4 – Anslag på korrigert vekst frå 2020 til 2021

Kolonne 4 viser anslag på oppgåvekorrigert vekst i frie inntekter frå anslag på rekneskap 2020 til 2021 for kvar kommune i 1 000 kroner (kol. 3 – kol. 2).

Kolonne 5 – Anslag på korrigert vekst i prosent frå 2020 til 2021

Kolonne 5 viser prosentvis oppgåvekorrigert vekst frå anslag på rekneskap 2020 til 2021.